Referat

Møte om:	Overvåking, jfr EU`s vanndirektiv
Til stede:	Ola Glesne, Morten Nicholls, Gunnar Larsen, Lars-Evan Petterson, Jan cramer, Jon Barikmo, Signe Nybø, Hanne Therese Skiri.
Referent:	Hanne Therese Skiri
Møtested:	Mattilsynet, Oslo
dato:	26. august. 2005
Side 1 av:	5
Kopi til:	

Tiende møte i "Overvåkingsgruppa for EUs vanndirektiv"

Orientering om prosess rapport og trykking

1. september er frist for å komme med kommentarer på innholdet i rapporten. Ved behov for store prinsipielle endringer vil gruppa orienteres, men små endringer vil foretas uten orientering. Rapporten vil trykkes i DNs rapportserie i et lite opplag. Rapporten vil også bli tilgjengelig på Internett.

Orientering om høstens budsjett

Direktoratsgruppa har bevilga 720 000 kr som må brukes før jul. Kontrakter med oppdragstakere må derfor skrives snarest. Det var en stund snakk om at det skulle bevilges 200 000 til, Ola informerte at disse går til arbeidet med tilgjengeliggjøring av sentrale dataserier fra forskningsinstitusjoner. For fordeling av midlene se sak om høstens prosjekter.

Orientering om nye oppdrag fra Direktoratsgruppa

Oppdragene står beskrevet s 7-8 i referatet fra Direktoratgruppas møte 8.6.2005. Resultatene skal presenteres på siste møtet i Direktoratgruppa i desember 2005. Overvåkingsgruppa skal også presentere en aktivitetsplan innen 29.08.2005 som fanger opp disse oppdragene. Oppdragene er lagt til i Arbeidsplanen versjon 29.08.2005.

Diskusjon angående arbeidsplanen

Første forslag til arbeidsplan ble lagt frem. Endelig plan skal leveres Trond Syvertsen mandag 29.08.2005.

Vi foreslår at det presiseres at Overvåkingsgruppa ikke kommer til å arbeide med de tre følgende oppgaver (utdypa i arbeidsplanen) og at vi mener at det er naturlig at dette er Direktoratgruppas ansvarsområde:
Arbeide for økt finansiering fra aktuelle departementer.
Arbeide for opprettelse av forskningsprogram. Oppstart helst innen 2007.
Sikre at nødvendige hjemler er på plass slik at overvåking kan pålegges ved behov og at innsamlede data kommer inn i de "nasjonale databasene".
Konklusjon: Disse tre punktene bør klargjøres ytterligere.

Besøksadresse:
Tungasletta 2
Postadresse:
N-7485 Trondheim

Telefon:
73 58 05 00
Telefaks:
73 58 05 01

Videokonferanse:
73 90 51 40

Internett:
www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Arbeid som skal legges fram for Direktoratsgruppa 5. desember står omtalt i tabell 1 i "Arbeidsplaner knyttet til utvikling av overvåkingsprogram".

Arbeidsplanen høsten 2005

- Foreslå hva som skal være "nasjonale databaser" for overvåkingsdata. I høst gjøres det en analyse av hvilke systemer vi har. En del diskusjon omkring behovet for gode IKT løsninger som gjør dataene tilgjengelig og brukernyttig. Viktig å ha et tett samarbeid med IKT gruppa for å få gode løsninger. Det ble påpekt at det ikke finnes egna databaser for dataene som er skaffet etter pålegg om overvåking fra SFT. Dette lagres nå på forskningsinstituttene. **Konklusjon**: Arbeidet med å skaffe en oversikt over databaser og bestemme hva som skal være nasjonale databaser må startes nå. Vi kan senere dra nytte av pågående prosesser mellom bl.a. SFT og DN. Arbeidsplanen må presisere at vi ikke bare lager en liste over databaser, men også påpeker behov og kritiske punkter for gjennomføring.

- Oppstart arbeidet med å utvikle rapporteringsrutiner og databaser for overvåking av drikkevann. Ivaretaes av **Mattilsynet**, trolig i 2005.

- Foreslå koordineringsansvar og gjennomføringsansvar for overvåking. Det ble en del diskusjon om det heller burde være Sekretariatets oppgave å styre dette arbeidet. **Konklusjon**: Det ligger i Overvåkingsgruppas mandat å gjøre dette. Gruppa har allerede arbeida en del med dette og det er naturlig at den kommer med forslag. Det ble understreka at det er viktig å følge med i diskusjoner som pågår parallelt i andre grupper.

- Få et overslag over hvor mye midler som går til overvåking i privat og kommunal sektor. **Denne oversikta må gjøres i hver etat** for alle overvåkingstiltak de har pålagt. Det ble understreka at dette skulle være et grovt overslag. Det vi har mulighet for å få oversikt over er investeringer og analysekostnader, ikke lønns og driftskostnader, og dette må presiseres når tallene presenteres. **DN** utformer en tabell over hva som skal inn av data.

- Videreføring av nordisk samarbeid på referansestasjoner ferskvann og grunnvann. Dette går sin gang. NGU har søknad inne om prosjekt på grunnvann. Det er foreløpig ikke noe arbeid med interkalibrering med Sverige og Finland når det gjelder grunnvann.

- For ferskvann lages oversikter over hvilke stasjoner som kan benyttes felles for å spare penger. Så må man se på om dette kan gjøres praktisk og prinsipielt. Prosjektet avsluttes til jul.

- Det kom spørsmål om hva som gjøres på marint. Skagerrak kan være et aktuelt samarbeidsområde, men Sverige og Finland har så langt ikke vært interessert i samarbeid. Vestlandet og Skottland er et annet aktuelt samarbeidsområde. **Konklusjon**: Man bør fortsette å diskutere felles stasjoner marint på møter fremover med Sverige og eventuelt Danmark. Marint bør inn på arbeidsplan for våren 2006.

- Samarbeid med IKT gruppa for å klargjøre hva som skal inn av data og metadata i IKT-løsningene fra de nasjonale databasene. Dette hører sammen med punkt det første punktet ovenfor (najsonale databaser). Det bør arrangeres et møte med IKT gruppa (se møteoversikt sist i dokumentet).

Kommentarer til Arbeidsplanen våren 2006

Diskusjon om drikkevann skal være et eget punkt under beskytta områder. **Konklusjon**: Dette ivaretaes av Mattilsynet under punktet for drikkevann høsten 2005. Diskusjon om infrastruktur: Kan være naturlig å samordne overvåking grunnvann og drikkevannsbeskytta område siden prøver allerede taes og det bare er nødvendig å utvide analysene. Om drikkevannsbeskytta områder skal overvåkes like bredt som andre vannkilder er det ikke naturlig at vannverkene skal stå for alt dette. Et policy dokument utvikles. Sjekk arbeidsplan.

Når det gjelder å få oversikt over lokale overvåkingsprogrammer og andre overvåkingslignende programmer i regi av andre enn direktoratet: Noen fylker har alt samarbeid og fylkene kan kanskje derfor lage disse oversiktene selv. Dette bør inn i veileder med eksempler fra noen fylker. Fylkesmenn skulle legge inn alle rapporter i SESAM. Men SESAM er for sært i forhold til utfordringene om å ta ut dataene for bruk.

Bør integrering mellom grunnvann, overflatevann, og marin bli et eget tema? Finnes det eksempler på sammenhenger og hva er de viktigste sammenhengene. **Jan** lager et notat om dette. Dette bør bli en del av veileder til regionale myndigheter.

Ellers ingen kommentarer på Arbeidsplanen i perioden 2006-2007.

Prioritering av høstens prosjekter/ Arbeidsplan – diskusjon.

Prosjektene er beskrevet i "Forslag fordeling av midler høsten 2005". Totalt er det tildelt 720 000 kr for høsten 2005.

Arbeidet med å foreslå konkrete referanselokaliteter og parametere ferskvann og kystvann har første prioritet. Den forrige rapporten fra NINA/NIVA innebar tiltak med for høye kostnader og må videreutvikles. I tillegg ble det i den rapporten ikke sjekka mot hva som finnes av referansestasjoner. Det er her viktig å formulere våre ønsker i prioritert rekkefølge. Vi arrangerer et møte med NINA/NIVA i forkant av deres arbeid (se møteplan). **Signe** lager et oppdragforslag med våre tanker før møtet, hvor det satsets mest på det som det er størst behov for. Dette sendes for kommentarer i gruppa før møtet i september.

Konkretisere representativ overvåking i overflatevann og få oversikt over statlig overvåking for å se hvor mye som allerede er dekt opp. Oppdraget må formuleres bedre, inkl. spesifikasjon om hva direktivet krever. Det bør i dette prosjektet lages et kart over stasjoner samt at det må komme fram hva som ytterligere kreves. **Konklusjon**: Oppdraget konkretiseres av **Signe** i forkant av møtet i midten av september (se møteplan). Det er enighet om at prosjektet skal gjennomføres. Spørsmålet er hvordan det gjøres. Forslaget sendes for kommentarer i gruppa før møtet i september og diskuteres på møtet.

Arbeidet med å konkretisere hvilke store ferskvannreservoarer (nedbørsfelt > 2500m^2) som må ha basisovervåking. 60 000 var foreslått til dette prosjektet. Konklusjon: Ingen midler trengs da dataene kan hentes ut fra NVEs databaser. **Hanne** definerer hva som skal være med og **Lars-Evan** følger opp dette.

Grunnvann: helhetlig overvåking. Problemet er at vi ikke vet hva representativ basisovervåking av grunnvann innebærer. Det finnes om lag 700 viktige grunnvannsforekomster. En kombinasjon av representativ basisovervåking med overvåking av drikkevannsbeskytta områder vil være kostnadsbesparende. **Konklusjon**: NGU (**Jan**) og Mattilsynet (**Morten**) må sammen komme med en prosjektskisse som skal inneholde kostnadsvurdering på 3 nivå innen 1. oktober. Foreløpig blir de 70 000,- stående til prosjektet. En beslutning tas når Jan og Morten har en mer presis prosjektbeskrivelse klar.

Sterkt modifiserte vannforekomster. NVE må komme med noen tanker om overvåking av SMVF (kvantitet, kvalitet og biologi). NVE (**Lars-Evan**) går gjennom eksisterende rapport og kommer med forslag til oppfølging innen møtet i september (se arbeidsplan og møteplan).

Det kom ikke opp andre forslag på hva som bør utredes i høst.

Sammensetning av Overvåkingsgruppa:

Det ble diskutert om vi har behov for flere medlemmer i gruppa. Forslagene inkluderte representanter fra landbruk (SLF), vegmyndigheter og vannregionmyndigheter. Konklusjon: Venter med å invitere landbruk og vegmyndigheter. Evt. inviteres de til å komme til enkeltmøter. Viktig å få inn noen fra vannregionmyndighetene snart da det trengs over jul. **Jon** undersøker hvordan en representant for fylkesmennene velges.

Orientering om deltakelse på europeisk workshop:

Signe skal delta på en europeisk workshop som hovedsakelig dekker overflatevann. Dato 21-22. september. Det er plass til en til fra gruppa. **Signe** legger ut møteinfo på nettsidene.

Orientering om oppdrag på prioriterte stoffer v/SFT:

Vanndirektivet har en liste over 33 prioriterte stoffer. I tillegg kan hvert land legge til stoffer som er problematiske. 8 stoffer er valgt som til dels er undersøkt i Norge. SFTs konklusjon: Det må gjøres en litteraturstudie om stoffene. Denne skal være ferdig til jul. Det bør lages en oversikt over hvilke stoffer som er godt dekka i Norge og hvilke som må inkluderes i videre overvåking. Evt. kutte ut stoffer som ikke utgjør noe problem i Norge.

Eventuelt:

Ola orienterte om WGa Ecostatus. Noen kapitler i "Guidance of nutrification" er ferdig. 7-9. september har de nytt møte. Nye kapitler, deriblant om eutrofi, skrives nå. De ser ut til å holde seg på et deskriptivt nivå, noe som betyr at veiledningen ikke gir nye retningslinjer. Ola har utkast om noen er interessert.

Jan orienterte om WGc grunnvann. Han sitter i overvåkingsgruppa. De skriver en 30s rapport om praktisk tilnærming til overvåking av grunnvann som skal være ferdig til jul. De har møte i Brussel 11. oktober.

Arbeidsoppgaver med tidsfrister:

Oppdrag	**Ansvar**	**Tidsfrist**
lager et oppdragforslag til NINA/NIVA	Signe	Utkast sendes ut innen 8. september, ferdig før 20. september.
Overvåking i privat og kommunal sektor. Lage en tabell over hva som skal inn av data. Grovt overslag over hvor mye midler som går til overvåking	Signe Alle	Tabell ferdig innen 8. september 19. september.
Konkretisering av oppdragforslag: "Representativ overvåking i overflatevann".	Signe	Utkast sendes ut innen 8. september, ferdig før 19. september.
"Hvilke store ferskvannreservoarer (nedbørsfelt > 2500m^2) skal ha basisovervåking". Konkretisering av oppdrag: Kartlegging av hvilke vannkilder som er så store:	Hanne Lars-Evan	19. september
Grunnvannsovervåking: En mer presis prosjektbeskrivelse må lages. Samt anslag på hvor mye penger som trengs.	Jan og Morten	1. oktober
Sterkt modifiserte vannforekomster. Avklaring av framdrift i prosjektet.	Lars-Evan	19. september
Lage et notat om de viktigste sammenhengene mellom grunnvann, overflatevann, og marin. Kom med noen eksempler.	Jan	Desember
Finne en representant fra vannregionen. Fylkesmennene.	Jon	

Se for øvrig arbeidsplanen for høsten 2005.

Kommende møter:

- 20. eller 23. September blir det arbeidsmøte med NIVA/NINA kombinert med møte i Overvåkingsgruppa etterpå. Tema: Presisering av prosjektbeskrivelser.
- 19. Oktober. Møte i Overvåkingsgruppa med inviterte person(er) fra IKT gruppa. Tema: IKT system, databaser, ansvarsforhold. Sted: Oslo, NVE
- 15. November. Møte i Overvåkingsgruppa.
- Evt. et møte i desember.